

BOLETIN OFICIAL

DEL

OBISPADO DE OSMA

SE PUBLICA EN DIAS INDETERMINADOS, EN MEDIO, UNO O MAS PLIEGOS

De Roma ha recibido el Ilmo. y Rmo. Sr. Obispo los documentos siguientes:

Ilme. ac Rme. Domine

Hisce adiunctum litteris transmittitur ad amplitudinem Tuam decretum generale, quo Suprema Congregatio Emorum. Patrum una mecum Inquisitorum Generalium, adprobante et Confirmante SSmo Domino Nostro Leone XIII, plures propositiones ex operibus, quæ sub nomine Antonii Rosmini Serbati edita sunt, damnantur et proscribuntur. Quapropter excitatur pastoralis cura et vigilancia Amplitudinis Tuæ, ut a damantis huiusmodi doctrinis oves fidei tuæ concreditas quam diligentissime custodias; ac si qui forte sint in ista diœcesi qui illis adhuc faveant, eos ad S. Sedis iudicium docium animo recipiendum inducere studeas. Præcipue vero eniteris, ut mentes adolescentium, eorum præsertim qui in spem Ecclesiæ in Seminario aluntur, germana catholicæ Ecclesiæ doctrina e puris fontibus Sanctorum Patrum, Ecclesiæ Doctorum, probatorum auctorum, ac præcipue Angelici Doctoris S. Thomæ Aquinatis hausta imbuantur.

Tibi interim fausta omnia oc felicia precor a Domino.

Datum Romæ die u Martii 1888.

Addictissimus in Domino

R. CARD, MONACO

Feria iv, die 14 Decembris 1887.

Post obitum Antonii Rosmini Serbati quædan eius nomine in lucem prodierunt scripta, quibus plura doctrinæ capita, quorum germina in prioribus huius Auctoris libris continebantur, clarius evolvuntur atque explicantur. Quæ res accuratiora studia non hominum tantum in theologicis ac philosophicis disciplinis præstantium, sed etiam Sa-

crorum in Ecclesia Antistitum excitarunt. Hi non paucas propositiones, quæ catholicæ veritati haud consonæ videbantur, ex posthumis præsertim illius libris exscripserunt, et Supremo S. Sedis iudicio subiecerunt.

Porro SSmus. D. N. Leo divina providentia Papa XIII, cui maxime curæ est, ut depositum catholicæ doctrinæ ab erroribus immune purumque servetur, delatas propositiones Sacro consilio Emorum Patrum Cardinalium in universa christiana republica Inquisitorum Generalium examinandas commisit.

Quare, uti mos est Supremæ Congregationis, instituto diligentissimo examine, factaque earum propositionum collatione cum reliquis Auctoris doctrinis, prout potissimum ex posthumis libris elucent, propositiones quæ sequuntur in proprio Auctoris sensu reprobandas damnandas ac proscribendas esse iudicavit, prout hoc generali decreto reprobat, damnat, proscribit; quin exinde cuiquam deducere liceat, ceteras eiusdem Auctoris doctrinas, quæ per hoc decretum non damnantur, ullo modo adprobari.

Facta autem de his omnibus SSMo. D. N. Leoni XIII accurata relatione, Sanctitas Sua decretum Emorum Patrum adprobavit, confirmavit, atque ab omnibus servari mandavit.

I. In ordine rerum creatarum immediate manifestatur humano intellectui aliquid divini in se ipso, huiusmodi nempe quod ad divinam naturam pertineat.

II. Cum divinum dicimus in natura, vocabulum istud *divinum* non usurpamus ad significandum effectum non divinum causæ divinæ; neque mens nobis est loqui de *divino* quodam, quod tale sit per participationem.

III. In natura igitur universi, idest intelligentiis quæ in ipso sunt, aliquid est, cui convenit denominatio divini non sensu figurato sed proprio.

Est actualitas non distincta a reliquo actualitatis divinæ.

IV. Esse indeterminatum, quod procul dubio notum est omnibus intelligentiis, est divinum illud quod homini in natura manifestatur.

V. Esse quod homo intuetur necesse est ut sit aliquid entis necessarii et æterni, causæ creantis, determinantis ac finientis omnium entium contingentium: atque hoc est Deus.

VI. In esse quod præscindit a creaturis et a Deo, quod est esse indeterminatum, atque in Deo, esse non indeterminato sed absoluto, eadem est essentia.

VII. Esse indeterminatum intuitionis, esse initiale, est aliquid Verbi, quod mens Patris distinguit non realiter sed secundum rationem a Verbo.

VIII. Entia finita, quibus componitur mundus, resultant ex duabus elementis, idest ex termino reali finito et ex esse initiali, quod eidem termino tribuit formam entis.

IX. Esse, obiectum intuitionis, est actus initialis omnium entium.

Esse initiale est initium omnium tam cognoscibilium quam subsistentium: est pariter initium Dei, prout a nobis concipitur, et creaturarum.

X. Esse virtuale et sine limitibus est prima ac simplicissima omnium entitatum, adeo ut quaelibet alia entitas sit composita, et inter ipsius componentia semper et necessario sit esse virtuale.—Est pars essentialis omnium omnino entitatum, utut cogitatione dividantur.

XI. Quidditas (id quod res est) entis finiti non constituitur eo quod habet positivi, sed suis limitibus. Quidditas entis infiniti constituitur entitate, et est positiva; quidditas vero entis finiti constituitur limitibus entitatis, et est negativa.

XII. Finita realitas non est, sed Deus facit eam esse addendo infinitae realitati limitationem.

Esse initiale fit essentia omnis entis realis.

Esse quod actuat naturas finitas ipsis coniunctum, est recisum a Deo.

XIII. Discrimen inter esse absolutum et esse relativum non illud est quod intercedit substantiam inter et substantiam, sed aliud multo maius; unum enim est absolute ens. alterum est absolute non-ens. At hoc alterum est relativus ens. Cum autem ponitur ens relativum, non multiplicatur absolute ens: hinc absolutum et relativum non sunt unica substantia, sed unicum esse; atque hoc sensu nulla est diversitas esse, imo habetur unitas esse.

XIV. Divina abstractione producitur esse initiale, primum finitorum entium elementum; divina vero imaginatione, producitur reale finitum, seu realitates omnes, quibus mundus constat.

XV. Tertia operatio esse absoluti mundum creantis est divina synthesis, idest unio duorum elementorum: quae sunt *esse initiale*, commune omnium finitorum entium initium, atque *reale* finitum, seu potius diversa realia finita, termini diversi eiusdem esse initialis. Qua unione creantur entia finita.

XVI. Esse initiale per divinam synthesim ab intelligentia relatum, non ut intelligibile sed mere ut essentia, ad terminos finitos reales, efficit ut existant entia finita subjective et realiter.

XVII. Id unum efficit Deus creando, quod totum actum esse creaturarum integre ponit: hic igitur actus proprie non est factus, sed positus.

XVIII. Amor, quo Deus se diligit etiam in creaturis, et qui est ratio qua se determinat ad creandum, moralem necessitatem constituit, quae in ente perfectissimo semper inducit effectum: huiusmodi enim necessitas tantummodo in pluribus entibus imperfectis integrum relinquit libertatem bilateralem.

XIX. Verbum est materia illa invisa, ex qua, ut dicitur Sap. XI, 18, creatae fuerunt res omnes universi.

XX. Non repugnat ut anima humana generatione multiplicetur; ita ut concipiatur eam ab imperfecto, nempe a gradu sensitivo, ad perfectum, nempe ad gradum intellectivum, procedere.

XXI. Cum sensitivo principio intuibile fit esse, hoc solo tactu, hac sui unione, principium illud antea solum sentiens, nunc simul intelligens, ad nobiliorem statum evehitur, naturam mutat, ac fit intelligens, subsistens atque inmortale.

XXII. Non est cogitatu impossibile, divina potentia fieri posse, ut a corpore animato dividatur anima intellectiva, et ipsum adhuc maneat animale: maneret nempe in ipso, tamquam basis puri animalis, principium animale, quod antea in eo erat veluti appendix.

XXIII. In statu naturali, anima defuncti existit perinde ac non existeret: cum non possit ullam super seipsam reflexionem exercere, aut ullam habere sui conscientiam, ipsius conditio similis dici potest statui tenebrarum perpetuarum et somni sempiterni.

XXIV. Forma substantialis corporis est potius effectus animæ, atque interior terminus operationis ipsius: propterea forma substantialis corporis non est ipsa anima.

Unio animæ et corporis proprie consistit in immanenti perceptio-
ne, qua subiectum intuens ideam affrat sensibile, postquam in hac
cuius essentiam intuitum fuerit.

XXV. Revelato mysterio SSmae Trinitatis, potest ipsius existen-
tia demonstrari argumentis mere speculativis, negativis quidem et
indirectis, huiusmodi tamen ut per ipsa veritas illa ad philosophicas
disciplinas revocetur, atque fiat propositio scientifica sicut ceteræ:
si enim ipsa negaretur, doctrina theosophica *puræ rationis* non modo
incompleta maneret, sed etiam omni ex parte absurditatibus scatens
annihilaretur.

XXVI. Tres supremæ formæ *esse*, nempe subiectivitas, obiectivi-
tas, sanctitas, seu realitas, idealitas, moralitas, si transferantur ad
esse absolutum, non possunt aliter concipi nisi ut personæ subsisten-
tes et viventes.

Verbum, quatenus obiectum amatum, et non quatenus Verbum
idest obiectum in se subsistens per se cognitum, est persona Spiritus
Sancti.

XXVII. In humanitate Christi humana voluntas fuit ita rapta a
Sp. Sancto ad adhærendum Esse obiectivo, idest Verbo, ut illa Ipsi
integre tradiderit regimen hominis, et Verbum illud personaliter
assumpserit, ita sibi uniens naturam humanam. Hinc voluntas hu-
mana desiit esse personalis in homine, et cum sit persona in aliis
hominibus, in Christo remansit natura.

XXVIII. In christiana doctrina, Verbum, character et facies Dei,
imprimitur in animo eorum qui cum fide suscipiunt baptismum
Christi.

Verbum, idest character in anima impressum, in doctrina chris-
tiana, est Esse reale (infinitum) per se manifestum, quod deinde no-
vimus esse secundan personam Sanctissimæ Trinitatis.

XXIX. A catholica doctrinæ, quæ sola est veritas, minime alie-
nam putamus hanc coniecturam: In eucharistico Sacramento subs-

tantia panis et vini fit vera caro et verus sanguis Christi, quando Christus eam facit terminum sui principii sentientis, ipsamque sua vita vivificat: eo ferme modo quo panis et vinum vere transubstantiantur in nostram carnem et sanguinem, quia fiunt terminus nostri principii sentientis.

XXX. Peracta transubstantiatione, intelligi potest, corpori Christi glorioso partem aliquam adiungi in ipso incorporatam, indivisam pariterque gloriosam.

XXXI. In Sacramento eucharistiae, *vi verborum* corpus et sanguis Christi est tantum ea mensura quæ respondet quantitati (a quel tanto) substantiae panis et vini quæ transubstantiantur: reliquum corporis Christi ibi est *per concomitantiam*.

XXXII. Quoniam qui non manducat carnem Filii hominis et bibit eius sanguinem, non habet vitam in se; et nihilo minus qui moriuntur cum baptismate aquæ, sanguinis aut desiderii certo consequuntur vitam æternam: dicendum est, his, qui in hac vita non comedenterunt corpus et sanguinem Christi, subministrari hunc cœlestem cibum in futura vita, ipso mortis instanti.

Hinc etiam Sanctis V. T. potuit Christus descendens ad inferos seipsum communicare sub speciebus panis et vini, ut aptos eos redderet ad visionem Dei.

XXXIII. Cum dæmones fructum possederint, putarunt se ingressuros in hominem, si de illo ederet; converso enim cibo in corpus hominis animatum, ipsi poterant libere ingredi animalitatem, id est in vitam subiectivam huius entis, atque ita de eo disponere sicut proposuerant.

XXXIV. Ad præservandam B. V. Mariam a labe originis, satis erat ut incorruptum maneret minimum semen in homine, neglectum forte ab ipso dænone; e quo incorrupto semine de generatione in generationem transfuso, suo tempore oriretur Virgo Maria.

XXXV. Quo magis attenditur ordo iustificationis in homine, eo aptior apparet modus dicendi scripturalis, quod Deus peccata quædam tegit aut non imputat.—Iuxta Psalmistam discriminem est inter iniquitates quæ remittuntur, et peccata quæ teguntur: illæ, ut videtur, sunt culpæ actuales et liberæ, hæc vero sunt peccata non libera eorum qui pertinent ad populum Dei, quibus propterea nullum affrunt nocumentum.

XXXVI. Ordo supernaturalis constituitur manifestatione esse in plenitudine suæ formæ realis; cuius communicationis seu manifestationis effectus est sensus (sentimento) deiformis, qui inchoatus in hac vita constituit lumen fidei et gratiæ, completus in altera vita constituit lumen gloriæ.

XXXVII. Primum lumen reddens animam intelligentem esse ideale; alterum primum lumem est etiam esse, non tamen mere ideale sed subsistens ac vivens: illud abscondens suam personalitatem ostendit.

dit solum suam obiectivitatem: at qui videt alterum (quod est Verbum), etiamsi per speculum et in ænigmate, videt Deum.

XXXVIII. Deus est obiectum visionis beatificæ, in quantum est auctor operum *ad extra*.

XXXIX. Vestigia sapientiæ ac bonitatis, quæ in creaturis reluent, sunt comprehensoribus necessaria; ipsa enim in æterno exemplari collecta sunt ea Ipsius pars quæ ab illis videri possit (che è loro accessibile), ipsaque argumentum præbent laudibus, quas in æternum Deo Beati concinunt.

XL. Cum Deus non possit, nec per lumen gloriæ, totaliter se communicare entibus finitis, non potuit essentiam suam comprehensoribus revelare et communicare, nisi eo modo, qui finitis intelligentiis sit accommodatus: scilicet Deus se illis manifestat quatenus cum ipsis relationem habet, ut eorum creator, provisor, redemptor, sanctificator.

Joseph Mancini S. Ron et Univ Inq. Notarius.

DECRETUM.

Multiplices inter pias Sororum familias quas postremis hisce temporibus cum magno tum Ecclesiæ catholicæ, tum civilis societatis emolumento, divina opitulante gratia, enasci conspicimus, ea certe est recensenda quæ anno 1872 in Civitate Barbastrensi initium habuit, et postea in archiepiscopali Urbe Valentina Edetanorum principem constituit domum cui titulus.—Sorores Senium Derelictorum vulgo —HERMANITAS DE LOS ANCIANOS DESAMPARADOS.—Hæc inquam Sorores præter propriam Sanctificationem in id maxime intendunt ut erga utriusque sexus Senes derelictos caritatis et misericordiæ opera exerceant, illisque in suis domibus refugium, alimoniam et curam prætent, eo præsertim fine ut illos ad bonum, sanctumque vitæ exitum dirigant.

Insuper in Communitate viventes sub directione Moderatricis Generalis, tria consueta vota simplicia Obedientiæ, Castitatis, et Paupertatis, prius ad tempus dein in perpetuum emittunt. Hinc est quod uberes illico fructus piæ Sorores non solum in Senibus sed etiam in populo produxerunt suo peculiari Caritatis exercitio, per vicos et plateas modestissimo incessu discurrentes et ostiatim divitum palatia et pauperum tuguria pulsantes, ut eleemosynis, alimenta aliaque vitæ necessaria derelictis senibus ac sibimetipsis procurarent. Quare anno 1876 enixe instantे Emo tunc temporis Archiepiscopo Valentino, licet duabus tantum domibus Institutum constaret, à S. mem. Pio PP. IX. Decretum Laudis obtinuit. Quo accepto, tam late ac rapide propagatum fuit, ut in præsens, vix elapso decennio, quatuor supra quinquaginta domus recenseat, in viginti et octo Diæcesibus Hispaniæ ipsiusque Ditionis Insularum Americæ fundatas. Hæc omnia Moderatrix Generalis Literis innixa Antistitum Locorum in quibus piæ

Societatis domus reperiuntur SSmo D. N. Leoni PP. XIII exponere curavit, Sanctitatem Suam suppliciter exorans ut, de benignitate Apostolica Pium Institutum, illiusque Constitutiones, quarum exemplar una cum precibus transmisit, approbare dignaretur.

Verum Sanctitas Sua in Audientia habita ab infro. Domino Secretario S. Congregationis Episcoporum et Regularium die 19 Augusti 1887 omnibus diligenter perpensis, attentisque præsertim prædictis Literis commendatitiis Ordinariorum locorum, enunciatum Institutum cum titulo Sororum Senium Derelictorum, uti Congregationem Votorum Simplicium, sub regimine Moderatricis Generalis, salva Ordinariorum jurisdictione ad præscriptum SS. Canonum et Apostolicarum Constitutionum approbare et confirmare dignata est, prout præsentis Decreti tenore *approbatur et confirmatur*; dilata ad opportunius tempus Constitutionum approbatione, circa quas novas animadversiones communicari mandavit.

Datum Romæ ex Secretaria memoratæ S. Congregationis Episcoporum et Regularium die 24 Augusti 1887.

J. CARD. MASOTTI PRÆFECTUS

† FR. ALOSIUS EPUS. CALLINICEN: *Secrius.*

Hay un sello que dice: Ignatius
diac. S. Cæsarei S. R. Q. Card. Masotti
S. C. Episcoporum et Regularium Præf.

Limosnas recibidas hasta hoy para los Santos Lugares de Jerusalem, conforme á las Letras Apostólicas y Disposicion diocesana, publicadas en el Boletin del 23 de Marzo último.

	Reales.	Ca.
De Burgo de Osma.	193	92
Alcozar.	11	72
Baños de Valdearados.	76	»
Velilla de San Estéban.	15	»
Valdezate.	44	»
San Estéban de Gormaz.	21	»
Atauta.	34	16
Ocenilla.	12	»
Santa María de las Hoyas.	20	»
Morcuera.	14	»
Carbonera.	12	»
Moradillo.	32	20
Mambrilla de Castrejon.	20	»
La Hinojosa.	20	»
Guijosa.	8	48
Quintanilla de Nuño Pedro.	2	»
Caleruega.	10	»

La Póveda.	10	»
Arguijo.	10	»
D. ^a Gabriela Jimenez, de Caleruega.	8	»
Borobia.	16	»
De la Vid..	24	»
De Valdemaluque y Valdelubiel.	25	»
Arauzo de Miel..	12	»
Pinilla de Trasmonte..	16	20
Rioseco.	8	»
Cubo de la Solana..	23	48
Nieva y Calderuela.	8	»
Fresno de Caracena.	14	40
Langa..	4	»
Sotos y Valdelinares.	28	»
Vildé.	10	60
Villanueva de Gormaz.	12	24
Villar del Campo.	20	»
Ituero..	12	»
Olmillos.	16	»
Parroquia de San Pedro de Gumiel de Mercado..	40	»
Idem de la de Santa Maria de id..	36	»
La Aguilera..	10	»
Valdegrulla..	12	»
<hr/>		
TOTAL.	922	40

La expresada cantidad de 922 reales 40 céntimos de real ha sido enviada al R. P. Comisario en Madrid, segun lo mandado por Su Santidad, para que á su vez la remita á Jerusalen.

El Sr. Escribano (D. Enrique) Abogado en esta villa, se ha separado de la secta masónica, volviendo felizmente, mediante la absolucion canónica, al seno de Nuestra Madre la Iglesia Católica, Apostólica Romana.

NECROLOGIA

En 14 de Noviembre de 1887, murió D. Florencio Catalina, párroco de la de San Juan de Aranda de Duero. En 27 del mismo mes y año, D. Anastasio Martinez, párroco de Duruelo. En 4 de Enero de 1888, D. Manuel Mateo, párroco de San Gregorio. En 20 de Febrero, D. Clemente Gonzalo, párroco de Buberos. En 18 de Marzo, D. Antonio Navazo, párroco de Ontoria del Pinar. En 11 de Abril, D. Julian Contino, párroco de La Cueva de Roa. En 7 de Febrero, D. Fr. Pedro Agueda, economo de Morales.